

มคอ. ๓ รายละเอียดของรายวิชา
“บาลีไวยากรณ์ ๒”

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/วิทยาลัยสงฆ์	วิทยาเขตขอนแก่น/วิทยาลัยสงฆ์ขอนแก่น/สาขาวิชาพระพุทธศาสนา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา SP ๑๐๒ บาลีไวยากรณ์ ๒ (Pali Gramma II)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต ๒ (๒-๐-๔)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา เป็นวิชาภาษาบาลีเสริม
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน พระมหาพิสิฐ วิสิษฐุปถุญญ,ดร.
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑ / ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) SP ๑๐๑ บาลีไวยากรณ์ ๑ (Pali Gramma I)
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น อาคาร ๑๐๐ ปี สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อจ อาสภมหาเถร) ๓๐ หมู่ ๑ ต.โคกสี อ.เมือง จ.ขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด พฤษภาคม ๒๕๖๔

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา ๑. เพื่อให้นักศึกษารู้ค่านามประเภทของนาม และนาม ลิงค์ วจนะ และการันต์ ๒. เพื่อให้นักศึกษาสามารถแจกนามนาม สรรพนาม และสังขยาได้ ๓. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจหลักการเปลี่ยนรูปวิภัตตินาม และสังขยาต่างๆ ๔. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจรูปอภัยศัพท์และการใช้อภัยศัพท์ อย่างถูกต้องในประโยค
๒. วัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ในการการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อเพิ่มเติมเนื้อหา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูล เพื่อการบูรณาการกับศาสตร์อื่นๆ โดยอาศัยการประเมินจาก ผู้เรียน และคณาจารย์เข้าสู่ขบวนการสอนโดย E-Learning

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา			
ศึกษาประเภทของค่านาม ลิงค์ วจนะ วิภัติ การันต์ และวิธีแจกตามองค์ประกอบของค่านาม รวมทั้งศึกษาสังขยาและอักษยศัพท์			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์	การสอนเสริม ไม่มี	การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม ไม่มี	ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยแจ้งให้ทราบล่วงหน้า			

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

๑. คุณธรรม จริยธรรม
๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา
๑. นิสิตเกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของการศึกษาภาษาบาลี
๒. นิสิตจะเห็นคุณค่าของภาษาบาลีที่มีอิทธิพลต่อภาษาไทย
๓. นิสิตเกิดความสำนึกที่จะดำรงคุณค่าของภาษาบาลีให้อยู่คู่กับพระพุทธศาสนา
๑.๒ วิธีการสอน
สอดแทรกการยกตัวอย่างประกอบเข้าไปในเนื้อหา เชื่อมโยงประเด็นเข้าสู่คุณธรรม จริยธรรม ตรงต่อเวลาต่อการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ รับผิดชอบในการทำงานที่มอบหมาย พร้อมทั้งให้มีความซื่อสัตย์ในการสอบ
๑.๓ วิธีการประเมินผล
เข้าเรียนตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกำหนดของอาจารย์ผู้สอน ไม่ทุจริตในการสอบ
๒. ความรู้
๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ
๑. เพื่อให้ นักศึกษารู้ค่านามประเภทของนาม และนาม ลิงค์ วจนะ และการันต์
๒. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถแจกนามนาม สรรพนาม และสังขยาได้
๓. เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจหลักการเปลี่ยนรูปวิภัตินาม และสังขยาต่างๆ
๔. เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจรูปอักษยศัพท์และการใช้อักษยศัพท์ อย่างถูกต้องในประโยค
๒.๒ วิธีการสอน
บรรยาย พร้อมยกตัวอย่างประกอบ มีความคิดวิเคราะห์ถาม-ตอบในชั้นเรียน สามารถไปค้นคว้าเพิ่มเติม และจัดทำรายงานเสนอในชั้นเรียน

<p>๒.๓ วิธีการประเมินผล ทดสอบโดยข้อเขียน ประเมินจากผลของงานที่ได้รับมอบหมาย ประเมินจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน</p>
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p>
<p>๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา ความสามารถในการคิดและหาเหตุผลอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการประยุกต์ความรู้ในวิชานี้เพื่อรู้ค่านาม สิ่งค์ วจนะ วิภัติถิ การันต์ และวิธีแจกตามองค์ประกอบของค่านาม หลักการเปลี่ยนรูปวิภัติถินามรวมทั้งศึกษา สังขยา และอัพยัคัพพ์</p>
<p>๓.๒ วิธีการสอน ฝึกให้วิเคราะห์ ค้นคว้าข้อมูล จากฐานข้อมูล เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านคัมภีร์มาเสนอแนะแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ร่วมกัน</p>
<p>๓.๓ วิธีการประเมินผล ทดสอบโดยข้อเขียน สังเกตพฤติกรรมกรมีส่วนร่วม การอภิปรายนำเสนอรายงาน เสนอความคิดเห็น</p>
<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p>
<p>๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา มอบหมายงานเป็นกลุ่มโดยมีผู้นำกลุ่ม และสมาชิก โดยมีการปรับเปลี่ยนความรับผิดชอบเพื่อพัฒนาการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบและรู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง</p>
<p>๔.๒ วิธีการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้นักศึกษาตอบแบบประเมินผลทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ๒. ศึกษาคำอธิบายหลักไวยากรณ์และแบบฝึกหัด ๓. มอบหมายงานแบบฝึกหัด ๔. มอบงานให้พระนิสิตศึกษาค้นคว้าแล้วนำมาอภิปราย ๕. ให้พระนิสิตร่วมกิจกรรมด้วยการซักถาม <p>มอบหมายการทำรายงานเป็นกลุ่ม และมีการจัดทำโครงการเสนอจากฐานข้อมูล และนำเสนอรายงานเป็นรายกลุ่ม หรือ รายบุคคล โดยใช้ Power Point</p>
<p>๔.๓ วิธีการประเมินผล ประเมินจากการมีส่วนร่วม มีการทำงานเป็นทีม พร้อมทั้งผลงานและโครงการมานำเสนอ</p>
<p>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>
<p>๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา งานมอบหมายที่ต้องใช้ทักษะในการวิเคราะห์ โดยการใช้การสื่อสารเชิงปริมาณ และคุณภาพ</p>
<p>๕.๒ วิธีการสอน ระยะที่ ๑ ทดสอบก่อนเรียนในรายวิชา แนะนำเค้าโครงการบรรยาย บรรยายรายละเอียดในเนื้อหาวิชา จัด กลุ่มอภิปรายหน้า ระยะที่ ๒ แนะนำให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้ศึกษาค้นคว้าและทำรายงานส่ง ทดสอบหลังบรรยายไปแล้ว</p>
<p>๕.๓ วิธีการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - จิตพิสัย (ความตั้งใจ ร่วมมือ มารยาท มนุษยสัมพันธ์ ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ รับผิดชอบ ๑๐ - พุทธิพิสัย (ความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ เอกสาร รายงาน สอบกลางภาค) รับผิดชอบ ๔๐

- ทักษะพิสัย (ความพร้อม ความเชี่ยวชาญในการนำเสนอหรือแสดงออกในวิชาการ) ร้อยละ ๑๐
 สอบปลายภาค ร้อยละ ๔๐
 รวมร้อยละ ๑๐๐

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑	แนะนำรายละเอียดวิชา การวัดผลกิจกรรมการเรียนการสอน	๒	- อธิบายกิจกรรมการเรียนรู้การสอนและการวัดผลประเมินผล	พ.ม.พิสิฐ
๒	บทที่ ๑ นามและประเภทของนาม ๑. ความหมายของนามและประเภทของนาม ๒. ศึกษานามแบ่งเป็น ๓ ลิงค์ คือ ปุงลิงค์ อิตถीलิงค์ นปุงสกลิงค์ ๓. ศึกษาวจนะของนาม แบ่งเป็น ๒ วจนะ คือ เอกวจนะ และพหุวจนะ ๔. ศึกษาวิภัตตินามและคำแปลประจำวิภัตตินาม	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๓	บทที่ ๒ การแจกการันต์ผสมวิภัตตินาม ๑. ความหมายของการันต์ ๒. การันต์แบ่งตามลิงค์ ๓. การนำการันต์แต่ละลิงค์แจกผสมวิภัตติ - อ การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ บุริส (บุรุษ) - อิ การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ มุณี (ผู้รู้) - อี การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ เสฏฐี (เศรษฐี) - อุ การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ ครุ (ครู) - อู การันต์ในปุงลิงค์ แจกตามแบบ วิญญู (ผู้รู้)	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๔	- อการันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ กณญา (นางสาวน้อย) - อิ การันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ รตติ (ราตรี) - อี การันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ นารี (ผู้หญิง) - อุ การันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ รชช (เชือก) - อู การันต์ในอิตถीलิงค์ แจกตามแบบ วฐู (หญิงสาว)	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๕	- อ การันต์ในนปุงสกลิงค์ แจกตามแบบ กุล (ตระกูล) - อิ การันต์ในนปุงสกลิงค์ แจกตามแบบ อกุชิ (นัยน์ตา) - อุ การันต์ในนปุงสกลิงค์ แจกตามแบบ จกช (ตา)	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๖	บทที่ ๓ การแจกกตปิยศัพท์ผสมวิภัตตินาม ๑. ความหมายของกตปิยศัพท์	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป	พ.ม.พิสิฐ

ลำดับ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
	๒.กติปยศัพท์ ๑๒ ศัพท์ คือ อุตต, พรหม, ราช, ภควन्दุ, อรหนต, ภาวนต, สตถุ, ปิตุ, มาตุ, มน, กम्म, โค ๓. แจก อุตต, พรหม, ราช, ภควन्दุ		- ทำแบบฝึกหัด	
๗	แจก อรหนต, ภาวนต, ภาวนต, สตถุ แจก ปิตุ, มาตุ, มน, กम्म, โค	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๘	สอบกลางภาค	๒		พ.ม.พิสิฐ
๙	บทที่ ๔ สังขยา ๑. ความหมายของสังขยา ๒. การแบ่งสังขยา - ปกติสังขยา - ปุณสังขยา ๓. ฝึกหัดนับจำนวนสังขยา	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๑๐,	- การประกอบสังขยา - แบบฝึกหัดการประกอบสังขยา	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๑๑	- การประกอบสังขยากับนามนาม - แบบฝึกหัดการประกอบสังขยากับนามนาม	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๑๒	บทที่ ๕ สัพพนามและการแจกผสมวิภัตตินาม ๑. ความหมายของสัพพนาม ๒. สัพพนามแบ่งเป็น ๒ ชนิด คือ - ปุริสสัพพนาม - วิเสสนสัพพนาม ๓. แจกปุริสสัพพนาม ต, ตุมห และ อมห ศัพท์	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๑๓	- วิเสสนสัพพนาม	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๑๔	- แจกวิเสสนสัพพนามมี ย เอต อิม อมุ ศัพท์	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ
๑๕	บทที่ ๖ ความหมายของอัพยศัพท์ นิบาต และปัจจัย - การใช้อุปสรรค - การใช้นิบาต - การใช้ปัจจัย	๒	-บรรยายประกอบสื่อ - บรรยายสรุป - ทำแบบฝึกหัด	พ.ม.พิสิฐ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน ที่ใช้	ผู้สอน
	- ทำแบบฝึกหัด			
๑๖	สอบปลายภาค	๒		

๒ แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
๑	๑.๑,๑.๖, ๑.๗,๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๖	๒๐ % ๔๐ %
๒	๑.๑, ๑.๖, ๑.๗, ๒.๑, ๒.๔-๒.๖, ๓.๒, ๔.๑-๔.๖,๓.๔.	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและผลงาน การอ่านและสรุปบทความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐ %
๓	๑.๑-๑.๗, ๓.๑	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม อภิปราย เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. เอกสารและตำราหลัก จำรัส ลีตโชติ, พระมหา. คู่มือบาลีไวยากรณ์ . พิมพ์ครั้งที่ ๖, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศิวพร, ๒๕๒๗. นิยม อุตตโม, พระมหา. คู่มือการศึกษาบาลีไวยากรณ์ . พิมพ์ครั้งที่ ๒, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๘.
๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ ไม่มี
๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา ผู้เรียนประเมินประสิทธิผลของรายวิชา การเรียนการสอน การจัดกิจกรรม สนับสนุนการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน คณะกรรมการในรายวิชาประเมิน หรือการสังเกตการสอนจากอาจารย์ในวิทยาลัยสงฆ์

<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>วิทยาลัยสงฆ์ให้ผู้สอนทบทวน และปรับปรุงวิธีการสอน จากผลการประเมินของผู้เรียน หรือข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ โดยที่สูดวิทยาลัยสงฆ์หรือ แก้ไขปัญหาพร้อมกัน</p>
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา</p> <p>วิทยาลัยสงฆ์ประเมินข้อสอบ และความเหมาะสมในการให้คะแนนแต่ละรายวิชา ให้เป็นไปตามระบบการประเมินของหลักสูตร</p>
<p>๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>วิทยาลัยสงฆ์สร้างระบบทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา โดยพิจารณาจากการประเมิน การเรียนการสอนของผู้เรียน และคณะกรรมการของวิทยาลัยสงฆ์เสนอให้ผู้รับผิดชอบในการทบทวนเนื้อหา การสอน ตลอดจนการเสนอเพื่อปรับปรุงพัฒนาในรายวิชาต่อคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป</p>

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาพิสิฐ วิสิฐรูปญโญ, ดร.

ลงชื่อ _____ วันที่รายงาน _____

ชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร _____

ลงชื่อ _____ วันที่รับรายงาน _____